

RESOLUCIÓ DE LA SINDICATURA DE GREUGES

QUEIXA RELATIVA AL DRET A UNA CONVIVÈNCIA PACÍFICA I AL DRET A UNA BONA ADMINISTRACIÓ (PARCS, JARDINS I PLATGES)

ANTECEDENTS

Descripció dels fets objecte de la queixa

En data 14 de gener de 2022, la ciutadana va presentar una queixa en aquesta Sindicatura en què exposava el següent:

- La seva disconformitat per la remodelació dels jardins de Montserrat, en els quals es va instal·lar una àrea d'esbarjo per a gossos que, per la seva proximitat als habitatges, generava molèsties de soroll al veïnat pels lladrucs constants.
- En data 22 de novembre de 2019, es va presentar un manifest signat per 207 persones veïnes de la zona en què es manifestaven en contra de l'àrea de gossos en aquest emplaçament per les molèsties de soroll que generava.
- A més, els gossos sovint hi circulaven lliurement, feien malbé les zones verdes i deixaven les seves deposicions per tot arreu.
- La creació d'aquesta àrea per a gossos també havia comportat la reducció de l'espai destinat al joc infantil.
- El Servei de Gestió de Conflictes que va intervenir a petició del Districte va concloure la seva feina el mes de desembre de 2021, malgrat que les molèsties continuaven produint-se.
- D'altra banda, en data 18 de febrer de 2021, es va fer una sol·licitud d'informació sobre els informes que constaven als arxius municipals en relació amb una possible catalogació de patrimoni per haver trobat restes d'una masia històrica en aquest espai, així com els informes mediambientals previs a les obres de remodelació dels jardins.

Actuacions fetes

Admesa a tràmit la queixa, la Sindicatura va iniciar la instrucció de l'expedient. Va estudiar els fets i la legislació aplicable, amb la finalitat de valorar si s'havien aplicat els **principis de bona administració** per a la salvaguarda dels drets fonamentals a la ciutat.

Després d'examinar el contingut de la queixa i la documentació aportada per la persona interessada, es va considerar convenient dirigir-se **al Districte de l'Eixample** per tal de conèixer les intervencions realitzades en relació amb la queixa presentada.

El dia 26 de gener de 2022, es va sol·licitar a aquest organisme la informació necessària per a l'estudi de la queixa.

Així mateix, aquesta Sindicatura ha visitat els jardins de Montserrat en diverses dates i horaris per observar els usos que s'hi donen. Les últimes visites han estat el dia 9 de març de 2023, a les 21.00 hores, i el dia 16 de març de 2023, a les 18.00 hores.

Resposta dels òrgans afectats

El dia 10 de juny de 2022, aquesta Sindicatura va rebre la informació sol·licitada. L'escrit exposa el següent:

El Servei de Gestió de Conflictes, per encàrrec del Districte de l'Eixample, va fer la diagnosi social d'usos als jardins de Montserrat entre el 9 de març i el 10 de desembre de 2020.

El mes de febrer de 2021 es van presentar els resultats de la diagnosi als veïns i veïnes de la zona i es van fer una sèrie de recomanacions.

A continuació es detallen les recomanacions fetes i el seu seguiment:

- Canvi de la porta d'accés a l'àrea de gossos; es va posar cautxú a les pestanyes de les dues portes per esmorteir el soroll.
- Eliminació de l'arbre a la porta d'entrada de l'àrea de gossos i retirada de l'escocell; per evitar aglomeracions entre el quiosc i les persones usuàries de l'espai, es va replantar un nou arbre en un altre espai del parc.

- Replantació dels arbusts i les plantes dels parterres i escocells; es valorarà el tancament permanent de les zones enjardinades.
- Drenatge de l'àrea de gossos; es va col·locar un sòcol per evitar que la sorra sortís de l'espai.
- Senyalització àrea de gossos; es va col·locar cartell amb l'horari i les recomanacions d'ús.
- Senyalització de tots els equipaments que hi ha al parc; l'únic equipament que no disposava de senyalització era el lavabo públic i ja es va senyalitzar.
- Dinamització infantil al parc per fer de tots els espais del parc zones de jocs; es va fer una prova pilot que va tenir molt bona acollida, per la qual cosa s'ha continuat programant aquesta dinamització.
- Canvi d'ubicació de dues cadires de sota un balcó a una altra zona del parc propera a la taula d'escacs.
- Seguiment de totes les actuacions acordades.

D'altra banda, durant tot l'any 2021 es van dur a terme sessions informatives i formatives amb persones educadores de gossos amb l'objectiu de facilitar recursos als usuaris de l'àrea d'esbarjo de gossos per gestionar el comportament dels seus animals, preservant-ne el benestar i promovent actituds cíviques i dinàmiques d'ús de l'espai compatibles amb el dia a dia del veïnat. Aquestes sessions es van fer en diferents franges horàries i dies de la setmana, amb molt bona acollida, per la qual cosa també es van programar durant els mesos de juliol a octubre de 2022.

En aquests jardins també es va comptar amb persones agents de convivència durant tot l'any 2021 i el segon semestre de 2022, que informaven dels bons usos i recollien les incidències.

Altres actuacions per a la millora de l'entorn han estat la desratització de la zona d'arbusts, l'aprovació del pressupost per al canvi de paviment que relliscava quan plovia i la neteja del mobiliari d'excrements de coloms i de grafitos ofensius.

En referència amb els informes sol·licitats en data 18 de febrer de 2021, s'informava que el Districte no disposava de documentació reservada i que tota la informació es podia consultar a través del portal d'informació urbanística del web municipal.

CONSIDERACIONS

1. Els problemes de convivència

Aquesta Sindicatura sovint rep queixes en relació amb les molèsties que provoquen les àrees per a gossos que s'ubiquen en espais propers a habitatges. Unes de les recomanacions més freqüents són les d'establir uns horaris d'ús i d'aforament en aquests espais per tal de garantir el descans del veïnat, ja que la manca de descans pot tenir efectes perjudicials per a la salut de les persones.

A banda dels problemes de salut que poden comportar els sorolls, també constitueixen una vulneració del dret fonamental a la intimitat personal i familiar, ja que afecten la intimitat de les persones i la inviolabilitat del seu domicili.

En el cas de l'àrea de gossos dels jardins de Montserrat ja s'ha establert un horari de funcionament, per tant, només caldrà vetllar perquè les persones usuàries el compleixin.

Les ordenances municipals miren de regular la convivència com, per exemple, l'Ordenança de protecció, tinença i venda d'animals, que disposa que els propietaris o conductors dels gossos estan obligats a adoptar les mesures necessàries per no pertorbar el descans dels veïns amb els lladrucs dels animals. Però en algunes ocasions això no és suficient i és necessari dedicar esforços per conscienciar la ciutadania del seu deure de respectar els drets de les altres persones.

En l'informe municipal s'exposen una sèrie d'actuacions dutes a terme en aquests jardins amb la finalitat d'afavorir la convivència ciutadana. Per exemple, es volen ressaltar les sessions informatives i formatives fetes amb persones educadores de gossos. No obstant això, en el cas que les molèsties persisteixin, des d'aquesta institució es proposa que, un cop s'hagin implementat definitivament les zones d'ús compartit que milloraran l'esbarjo dels animals, **es pot valorar la possibilitat de restringir encara més l'aforament de l'àrea de gossos per minorar les molèsties.**

La resta d'actuacions realitzades pel Districte constaten que no s'han escatimat esforços per impulsar altres mesures que fomentin la convivència ciutadana en aquest emplaçament, tal com preveu l'Ordenança de mesures per fomentar i garantir la convivència ciutadana per **preservar l'espai públic com un lloc de convivència i civisme, on totes les persones puguin desenvolupar en llibertat les seves activitats de lliure circulació, d'oci, de trobada i d'esbarjo, amb ple respecte a la dignitat i als drets dels altres.**

Aquesta institució ha visitat els jardins en diferents franges horàries i ha pogut observar les bones dinàmiques existents en aquest espai, on conviuen amb harmonia diferents generacions de persones amb els animals que utilitzen l'àrea d'esbarjo i on té un paper molt destacat el joc infantil, principalment durant les tardes.

2. Les peticions de la ciutadania

A part del rebuig a les obres de remodelació que van signar 207 persones veïnes dels jardins de Montserrat (que van presentar el 22 de novembre de 2019, quan les obres ja estaven pràcticament acabades i de les quals no se'ls havia informat), en data 18 de febrer de 2021, van registrar una sol·licitud d'informació en relació amb les obres executades, concretament els informes de planejament urbanístic, de patrimoni i mediambientals. El consistori no va donar resposta a la sol·licitud plantejada.

Per aquest motiu, aquesta institució va demanar específicament a l'Ajuntament quina previsió de resposta tenia pel que feia als escrits presentats en relació amb les obres de remodelació dels jardins. A la resposta municipal que vam rebre, únicament s'indicava quins eren els mitjans disponibles per poder consultar la informació urbanística.

Recordem que els requisits mínims que exigeix la llei pel que fa a la informació que cal donar a les decisions de l'administració conviuen amb crides a la participació ciutadana en els afers públics i amb la creixent demanda d'informació i transparència envers les administracions públiques.

En aquest sentit, existeix un reclam social plenament legítim perquè l'Administració pública sigui proactiva en l'oferiment d'informació a la ciutadania per tal que aquesta, si ho desitja, hi pugui accedir de manera fàcil, ràpida i intel·ligible.

El legislador ha fet ressò d'aquesta demanda, i la Llei 19/2014 de transparència, accés a la informació pública i bon govern, obliga les administracions a abandonar una actitud passiva i **facilitar l'accés a la informació**.

De la mateixa forma, els articles 30 i següents de la Carta municipal de Barcelona inclouen la garantia municipal de la participació ciutadana en les matèries que afectin més directament la ciutadania i l'accés a la informació municipal.

La legislació específica en matèria d'urbanisme també crida al foment de la participació i, per tant, a facilitar l'accés a la informació adient per part de les

administracions intervinents. Així ho estableix l'article 8 del text refós de la Llei d'urbanisme i l'article 21 i següents del seu reglament.

En conseqüència, cal dialogar amb el veïnat pel que fa a una actuació urbanística que afectarà llurs habitatges és una actuació coherent amb la normativa vigent i l'actual demanda social.

DECISIÓ

D'acord amb el que disposen l'article 143 de la Carta municipal de Barcelona i el reglament que regula la Sindicatura de Greuges de Barcelona, aquesta institució té com a missió valorar si s'ha produït un greuge. Considerats els fets i les normes aplicables, conclou que, en aquest cas, **l'actuació del Districte de l'Eixample ha estat eficaç per gestionar els problemes de convivència, però no ha estat ajustada a dret tenint en compte que no s'ha facilitat als veïns i veïnes la informació sol·licitada en relació amb les obres de remodelació.**

Per tot el que s'ha exposat, aquesta Sindicatura emet la decisió següent:

- **Recordar al Districte de l'Eixample** que ha de facilitar l'accés a la informació.

Aquesta resolució es comunicarà a l'òrgan municipal competent, se'n donarà compte al Plenari del Consell Municipal en l'informe anual reglamentari i s'informarà la persona interessada del seu contingut.